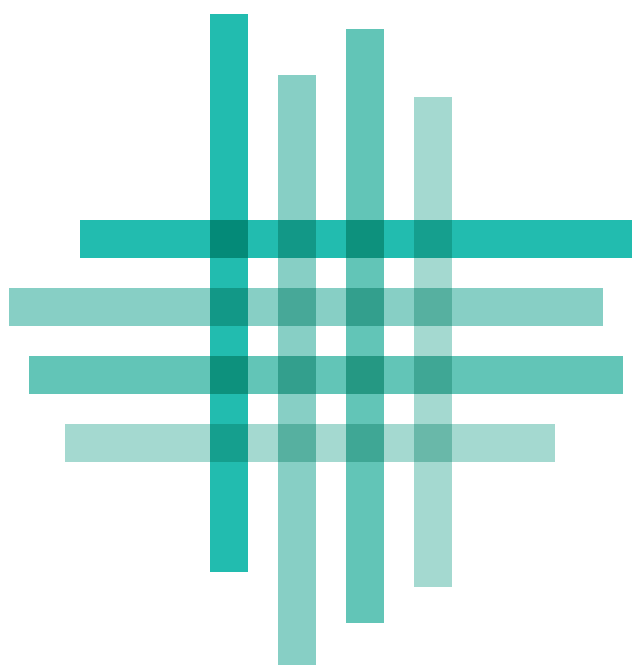

Via Universitària (2020-2022)

Ser estudiant universitari avui

Accés, condicions d'aprenentatge, expectatives
i retorns dels estudis universitaris

Dossier de premsa

Maig 2022

Xarxa Vives
d'universitats

Què és Via Universitària?

Via Universitària és un estudi que té com a objectiu conèixer les condicions de vida dels estudiants, les seves formes d'estudiar, la seva vinculació amb la universitat, els seus hàbits culturals, els condicionants econòmics, així com les seves expectatives, valors i creences en relació a l'educació superior.

Aquesta 3a edició de l'informe s'ha dut a terme entre els anys 2020 i 2022 i ha enquestat vora 50.000 estudiants de 20 universitats de la Xarxa Vives

Via Universitària és un instrument per a la definició de polítiques d'equitat social i de gènere en el sistema universitari

En aquest dossier de premsa es presenten els resultats més significatius de la nova edició. L'informe complet es publicarà a l'espai web de la Xarxa Vives d'Universitats dimarts 24 de maig de 2022.

Fitxa tècnica de l'estudi

Coordinació	Xarxa Vives d'Universitats
Col·laboració i suport	Agència per la Qualitat del Sistema Universitari de Catalunya (AQU) Agència de Qualitat de l'Ensenyament Superior d'Andorra (AQUA) Agència Valenciana d'Avaluació i Prospectiva (AVAP)
Direcció científica i tècnica	Antonio Ariño (UV), Miquel Martínez (UB), Ramon Llopis (UV), Ernest Pons (UB) i Anna Prades (direcció tècnica, AQU Catalunya)
Universitats participants	UAO, UA, UdA, UAB, UB, UCH, UdG, UIB, UIC, UJI, UdL, UMH, UOC, UPC, UPV, UPF, URL, URV, UV i UVic-UCC ¹
Univers	Persones matriculades al curs 2020-2021 en els estudis oficials de grau/bàtxelor ² o màster universitari de qualsevol curs i centres propis de les universitats (excepte títols d'inici gener/febrer).
Dates del treball de camp	Febrer i març del 2021 (el marc temporal de referència en el qüestionari és el primer semestre del curs 2020-2021).
Metodologia	Enquesta en línia, no estratificada, encarregada a ESAM Tecnologia SL.
Mostra	Total: 49.291 Estudiants de grau: 43.046 Estudiants de màster: 6.245
Anàlisi de resultats	L'anàlisi dels resultats ha estat duta a terme per sis grups de recerca, amb la implicació de personal acadèmic de diferents disciplines i universitats. Hi ha participat professorat docent i investigador de sis de les universitats participants (UdA, UAB, UB, UdL, UPF i UV).

¹ Universitat Abat Oliba CEU (UAO), Universitat d'Alacant (UA), Universitat d'Andorra (UdA), Universitat Autònoma de Barcelona (UAB), Universitat de Barcelona (UB), Universitat CEU Cardenal Herrera (UCH), Universitat de Girona (UdG), Universitat de les Illes Balears (UIB), Universitat Internacional de Catalunya (UIC), Universitat Jaume I (UJI), Universitat de Lleida (UdL), Universitat Miguel Hernández d'Elx (UMH), Universitat Oberta de Catalunya (UOC), Universitat Politècnica de Catalunya (UPC), Universitat Politècnica de València (UPV), Universitat Pompeu Fabra (UPF), Universitat Ramon Llull (URL), Universitat Rovira i Virgili (URV), Universitat de València (UV), Universitat de Vic · Universitat Central de Catalunya (UVic - UCC).

² La paraula per a "grau" en el sistema educatiu andorrà és bàtxelor.

Titulars

01. El sistema universitari s'estanca en l'avanc cap a l'equitat

02. La possibilitat d'accedir als estudis universitaris depèn sobretot del suport familiar

03. Es mantenen diferències clares de gènere en la forma d'afrontar el repte universitari

04. S'accentuen les diferències entre els perfils dels estudiants d'universitat presencial i universitat virtual

05. Els estudiants continuen dedicant més temps a les classes que a l'estudi autònom

06. 1 de cada 4 estudiants ha patit ansietat en els 12 mesos centrals de la pandèmia

07. La pandèmia obre la porta a la necessitat d'adoptar metodologies docents innovadores en format no presencial

08. Els estudiants valoren positivament la reacció de les universitats a l'emergència derivada de la pandèmia

09. Propostes de política universitària

01. El sistema universitari s'estanca en l'avanç cap a l'equitat

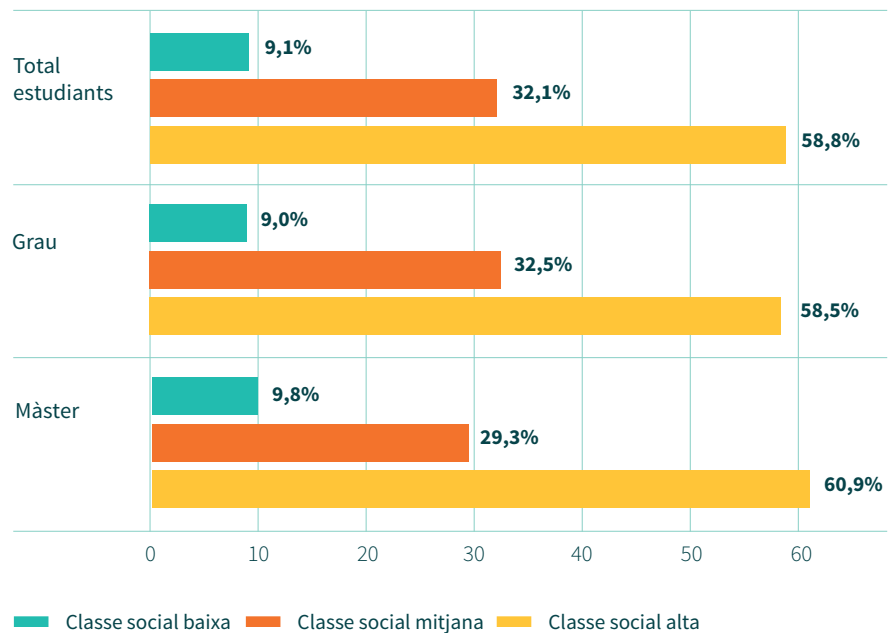
Només 1 de cada 10 estudiants prové de classe social baixa i depén de fonts de finançament complementàries al suport familiar (beques i treball)

La classe social predominant a la universitat és la classe alta: el 58 % als graus i el 60 % als màsters

Garantir l'equitat d'oportunitats al sistema universitari hauria de ser un eix principal de les polítiques d'educació superior. Quan parlem d'equitat ens referim a si tots els grups, estrats i classes socials tenen les mateixes possibilitats d'accedir a la universitat. I això ho analitzem mirant si la representació de cada grup a la universitat és proporcional al seu pes social.

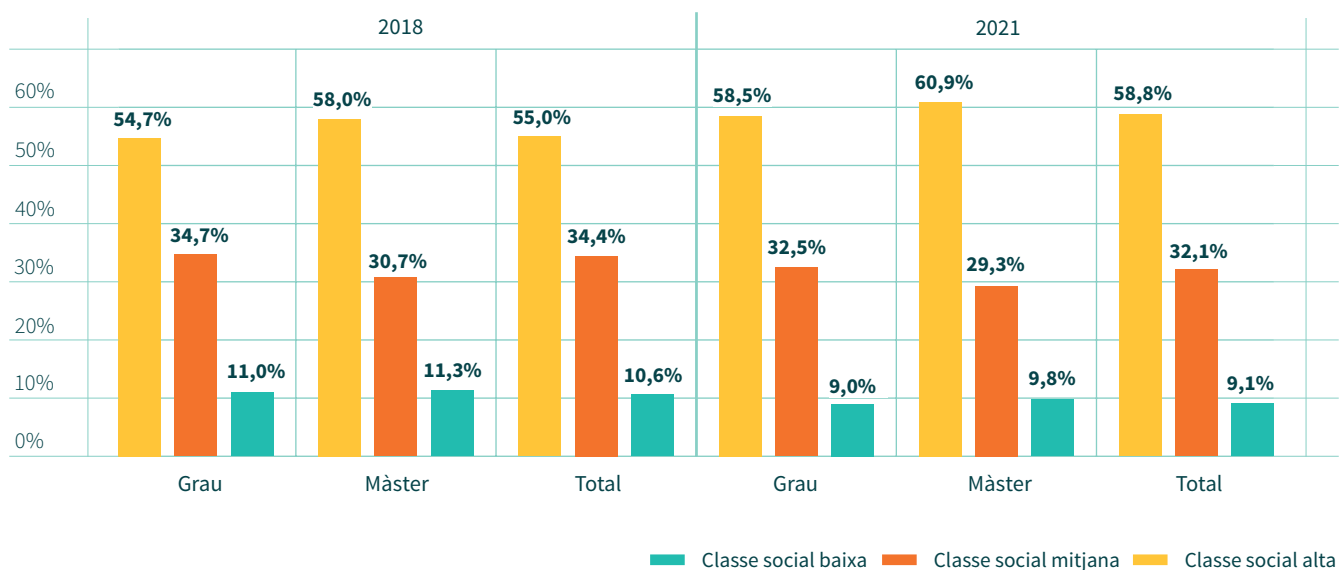
Els resultats de la tercera onada de Via Universitària mostren que el sistema universitari està encara lluny de l'equitat i, si ho comparem amb els resultats de la segona onada, es comprova que encara queda molt camí per recórrer en aquest objectiu.

Classe social de l'estudiantat per nivells

Classe social de l'estudiantat per nivells (2018 i 2021)

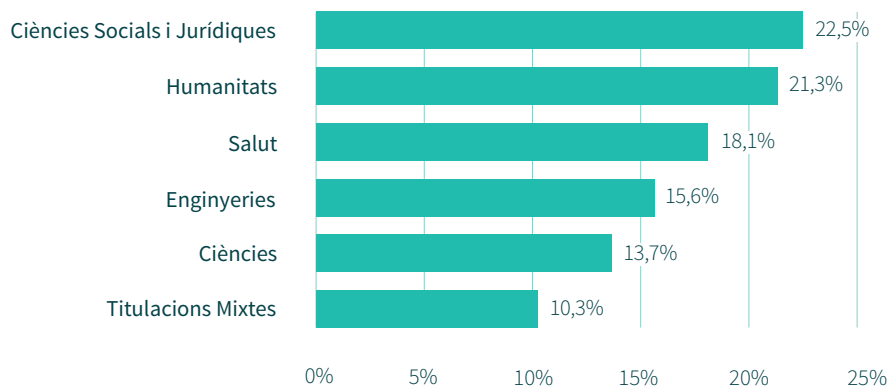

La universitat encara està lluny de l'equitat

Mentre que un 36,1 % de la població adulta té un nivell formatiu baix segons l'INE 2021, a la universitat els fills de progenitors amb un nivell formatiu baix (NFF) només representen el 18,8 %.

Els estudiants que provenen d'un entorn familiar amb nivell formatiu baix estan més representats en les branques acadèmiques de Ciències Socials i Jurídiques (22,5 %) i Humanitats (21,3 %), que no pas en Enginyeries (15,6 %), Ciències (13,7 %) i Titulacions Mixtes (10,3 %).

Estudiants de famílies amb NFF baix per àmbit

02. La possibilitat d'accedir als estudis universitaris dep n sobretot del suport familiar

Les famílies son els màxims finançadors de les despeses globals dels estudis (54 % de les despeses)

El sistema de beques i el treball durant el curs suposen un 17% cadascun dels ingressos per als estudis

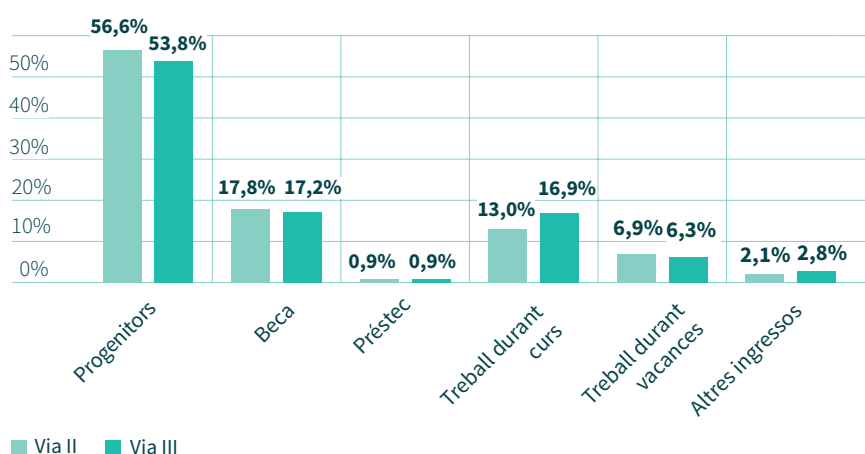
Una altra de les conclusions importants de l'enquesta està relacionada amb la dimensió econ mica. Concretament, la tercera onada confirma la tendència detectada en les anteriors edicions de què el principal suport pel finançament dels estudis universitaris són les economies familiars.

Aix  demostra que les barreres econòmiques no tenen a veure només amb el preu de les matrícules sinó, sobretot, amb el cost d'oportunitat que suposa decantar-se pels estudis universitaris.

També té molt a veure amb un sistema de beques i ajuts molt feble. Aquesta feblesa del sistema de beques està, probablement, en l'origen de la primera de les conclusions, ja que aix  dificulta l'accés dels grups socials menys afavorits a la universitat.

Segons aix , la universitat se sustenta pel suport familiar. Els progenitors són els màxims finançadors de les despeses globals dels estudis, tant en els estudis de grau com en els de màster (54 % de les despeses). El sistema de beques i el treball suposen un 17 %, respectivament, dels ingressos per als estudis.

Pes relatiu de les diferents fonts d'ingressos (percentatge mitjà del total)

Les dades expliquen com el finançament universitari recau fonamentalment en l'economia de les famílies

6 de cada 10 estudiants de grau viuen a casa dels progenitors durant la seva etapa universitària

Per al 28,3 % dels estudiants de grau, els ingressos familiars son l'única font de finançament amb què afrontar les despeses derivades dels estudis universitaris

Els ingressos per treball durant el curs acadèmic semblen funcionar com a complement o substitut dels ingressos dels progenitors en llars amb capacitat relativament baixa per a subvenir les necessitats financeres dels estudiants. Són els fills i les filles de classe social mitjana, i sobretot de classe baixa, per a qui els ingressos per treball durant el curs arriben a tenir alguna importància (18,3 % i 21,5 % respectivament).

Cal destacar que el suport financer de la família d'origen és sempre menys decisiu per a les persones immigrants que per a les natives, i entre les immigrants, menys decisiu per a les de primera generació que per a les de segona generació.

En àrees d'estudi acadèmiques que poden ser més costoses com les Ciències o les Titulacions Mixtes (taxes més altes, major durada o major risc de repetició) es produeix una concentració de fills i filles de nadius de nivell socioeconòmic alt, amb finances familiars més capaces d'assumir un percentatge més alt del cost de la trajectòria acadèmica de l'estudiant.

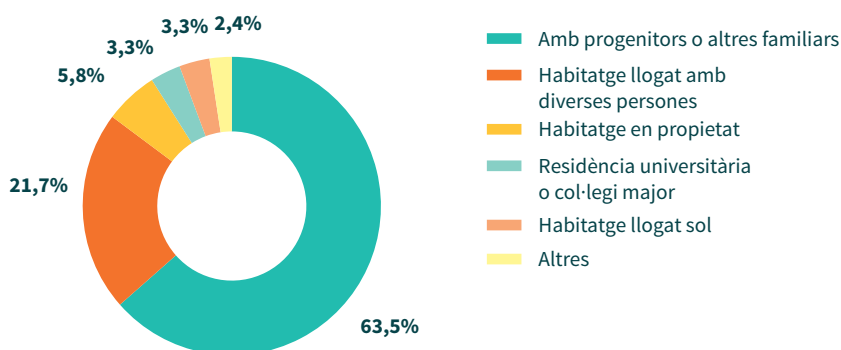
En totes les àrees d'estudi, la mitjana del percentatge estimat del total d'ingressos que suposen els ingressos dels progenitors és més alta a mesura que ens movem de la classe baixa a la mitjana, i de la mitjana a l'alta.

En resum, s'observen poques diferències entre Via II i Via III en aquest apartat, que explica com el pes del finançament universitari recau fonamentalment en l'economia familiar.

On viuen els estudiants?

Pel que fa a l'accés a l'habitatge, els resultats de Via Universitària III (2020-2022) mostren com l'accés a la universitat no comporta una emancipació de la casa parental. Els patrons d'habitatge es mantenen força estables respecte a les dues edicions anteriors. Per tant, l'habitatge amb progenitors i familiars és predominant en l'alumnat universitari.

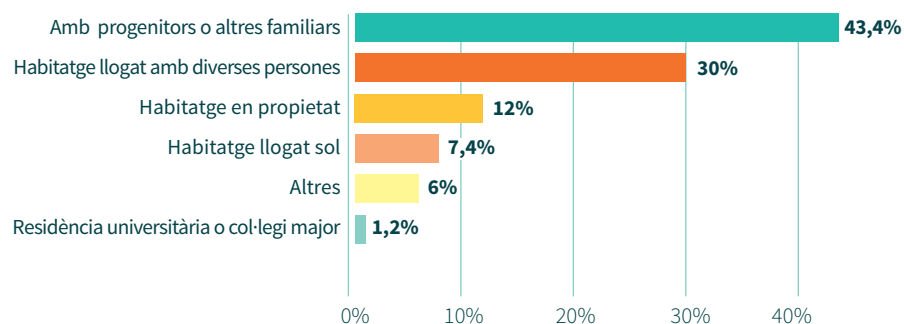
On viuen els estudiants universitaris de grau

La principal font de finançament de les estades en universitats estrangeres són les famílies

On viuen els estudiants de màster

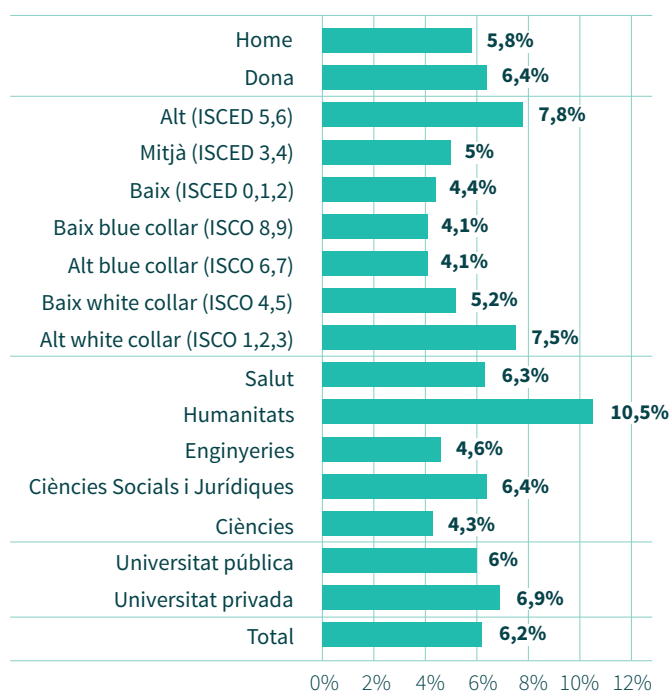
Finançament de la mobilitat internacional

La mobilitat internacional és un aspecte clau en la formació dels estudiants, pel que fa al coneixement d'altres universitats i l'estudi de llengües. En aquest moment, el percentatge d'estudiants que han efectuat una estada en una universitat estrangera durant la seva trajectòria d'estudis se situa en el 6,2 %. No obstant això, hi ha diferències segons la classe social:

- L'alumnat amb progenitors que tenen un major nivell educatiu presenten una taxa del 7,8 %, els de nivell mitjà del 5 %, i els de nivell més baix del 4,4 %.
- L'alumnat amb progenitors que tenen una ocupació més elevada presenten una taxa del 7,5 %, el que se situa en el nivell immediatament inferior baixa la taxa de mobilitat internacional al 5,2 %, mentre que la resta –qui té progenitors amb ocupacions de coll blau independentment del nivell– es queda en el 4,1 %.

Els estudiants amb progenitors amb baix nivell educatiu i/o ocupacional fan servir molt més freqüentment els ingressos propis (26,5 %) i les beques i ajuts (40,3 %) com a via de finançament de les estades a l'estranger, que qui en té amb nivell educatiu alt (13,7 % d'ingressos propis i 18,6 % de beques i ajuts).

Mobilitat internacional segons característiques

03. Es mantenen diferències clares de gènere en la forma d'afrontar el repte universitari

Les dones continuen sent majoria a la universitat (64 %) però la seva presència en determinades àrees de coneixement és encara minoritària

L'estructura universitària per sexe fa girar l'estructura social

La feminització de la matrícula universitària s'acompanya d'una polarització segons els estudis, en una universitat on la "ceguesa de gènere" continua vigent tant en la docència com en la investigació, tot i ser majoria en el sistema (63,9 % dels estudiants universitaris).

Les carreres reproduïxen les tasques de l'àmbit domèstic marcades pel gènere

- Les dones s'orienten cap a les àrees de salut i cures, artístiques i educatives, mentre que els homes cap a les que tenen a veure amb els espais de poder i de presa de decisions.
- Cal destacar que, en general, els àmbits de coneixement tradicionalment més masculinitzats tenen més sortides laborals, prestigi social o un sou més elevat.

Proporció de dones matriculades per àmbits de coneixement

Humanitats	Arts i Disseny	73,1%	
	Llengües i Literatures	75,2%	
	Filosofia i Història	51%	
	Titulacions Mixtes (Humanitats)	62,5%	
C. Socials i Jurídiques	Intervenció Social	82,6%	
	Educació	79,2%	
	Comunicació i Documentació	63,1%	
	Dret, Laboral i Polítiques	59,6%	
	Economia, Empresa i Turisme	46,7%	
	Titulacions Mixtes (Socials)	67,9%	
Ciències	Ciències Experimentals i Matemàtiques	39,3%	
	Ciències Biològiques i de la Terra	60,2%	
	Titulacions Mixtes (Ciències)	54,7%	
Salut	Medicina i Ciències Biomèdiques	71,8%	
	Psicologia i Teràpia	79,1%	
	Infermeria i Salut	66,5%	
	Titulacions Mixtes (Salut)	67,6%	
Enginyeries	Agrícola, Forestal i Pesca	58,5%	
	Tecnologies de la Informació i la Comunicació	15,4%	
	Tecnologies Industrials	27,3%	
	Arquitectura, Construcció i Civil	43,9%	
	Titulacions Mixtes (Enginyeries)	18,8%	

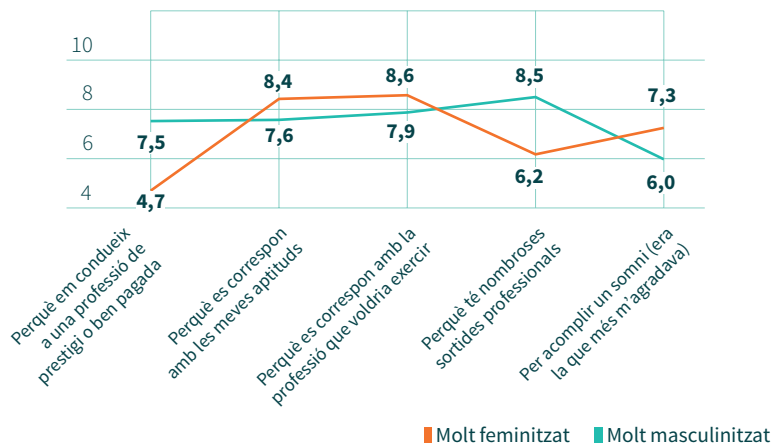
Les Enginyeries són l'àrea amb menor presència de dones (36,5 %), seguida de les titulacions de Ciències Experimentals i Matemàtiques (39,3 %)

Les dones mostren una sobrecàrrega en l'àmbit domèstic i familiar respecte als homes, i la bretxa creix a mesura que augmenta l'edat

Els homes dediquen més temps que les dones al treball remunerat, les aficions personals o la vida social

Les carreres majoritàriament feminitzades són triades principalment per les aptituds, la professió i acomplir un somni. Mentre que les titulacions més masculinitzades estan més condicionades per les sortides professionals que se'n deriven.

Motivacions (mitjana)

Transcurs d'una setmana lectiva normal. Hores mitjanes per sexe

	Dona	Home	Bretxa de temps (total) (hores dona - hores home)	Bretxa de temps (+32 anys) (hores dona - hores home)
Assistència a classe i estudi	38,01	34,83	+ 3,18	+ 1,86
Estudi	17,27	15,70	+ 1,57	+ 0,78
Feina de casa i cura d'altri (fills i filles o depenents)	9,74	8,73	+ 0,99	+ 3,92
Treball remunerat	7,02	8,23	-1,21	-3,49
Aficions i vida social	11,83	14,11	-2,28	-1,89

Les dones presenten unes pràctiques d'estudi més responsables i dediquen més hores que els seus companys a les exigències acadèmiques. Els homes, en canvi, dediquen més hores a la setmana a la feina remunerada.

L'anàlisi en termes de bretxa de temps, considerant altres responsabilitats més enllà de les acadèmiques i laborals, dibuixa una realitat on les dones es dediquen més a les feines de casa i cura dels altres mentre que els homes es dediquen més a les seves aficions i vida social.

Aquesta sobrecàrrega per a les dones a l'àmbit domèstic s'incrementa significativament a mesura que augmenta l'edat de l'alumnat.

Seguretat en les capacitats pròpies

Ser un estudiant “transferit” a una titulació on et trobes en minoria no afecta la integració en el grup, però en el cas de les dones sí que té uns efectes negatius pel que fa a la confiança en elles mateixes i a la percepció del reconeixement extern.

Els homes mostren millor valoració pel que fa a la seguretat en les capacitats pròpies i a la valoració per part del professorat i resta de companys.

Els homes dels àmbits més masculinitzats:

- Es consideren més segurs de les seues capacitats per incorporar i posar en pràctica els coneixements apresos (6,61 sobre 10) davant de les estudiants (5,63).
- Consideren que “les intervencions i aportacions són valorades pel professorat i la resta de companys” en major mesura, un 6,31 front a un 5,97.

Aquestes dades reforcen la hipòtesi de la falta de confiança de les dones, que s’accentuaria en els àmbits més masculinitzats.

04. S'accentuen les diferències entre els perfils dels estudiants d'universitat presencial i universitat virtual

La universitat presencial rep una majoria d'estudiants provinents de les PAU, joves i sense responsabilitats familiars

La universitat virtual acull estudiants de perfils més diversos en relació a edat i trajectòria, mentre que la universitat presencial rep, sobretot, estudiants de perfil més convencional

Una de les tendències que es confirma en aquesta tercera onada té a veure amb el perfil general dels estudiants

Així, es constata que a les universitats presencials continuen sent majoritaris els estudiants que responen al que sol qualificar-se de perfil tradicional o convencional. Això vol dir que continua havent-hi una major presència femenina (63,9 %) i una gran majoria d'estudiants que provenen de les proves d'accés a la universitat (77,5 %). Així mateix, es tracta d'un perfil d'estudiant jove (22 anys de mitjana) i sense càrregues ni responsabilitats familiars (només un 1,6 % tenen fills o persones al seu càrrec). A més, pocs estudiants provenen d'un origen social baix (8,7 %) i de famílies amb nivell formatiu baix (17,8 %).

Ara bé, on si hi ha un canvi clar és que augmenta la proporció d'estudiants que accedeixen a la universitat després d'alguna interrupció dels estudis, de manera que dona la sensació que les trajectòries de les persones joves són cada cop més complexes. De fet, l'estudi indica que un 20,6 % dels estudiants han interromput els estudis en algun moment i per circumstàncies diverses.

Diversitat de perfils en l'estudiantat

L'increment en la participació dels estudiants en aquesta tercera onada ha permès comparar els estudiants de la universitat virtual amb els de la universitat presencial. A diferència del que passa a les universitats presencials, a la virtual augmenta el perfil d'estudiants més grans, amb altres vies d'accés i amb responsabilitats laborals i familiars. S'observa, per tant, que la universitat virtual actua com a dispositiu de segona oportunitat per a perfils amb trajectòries més complexes i d'origen social més baix.

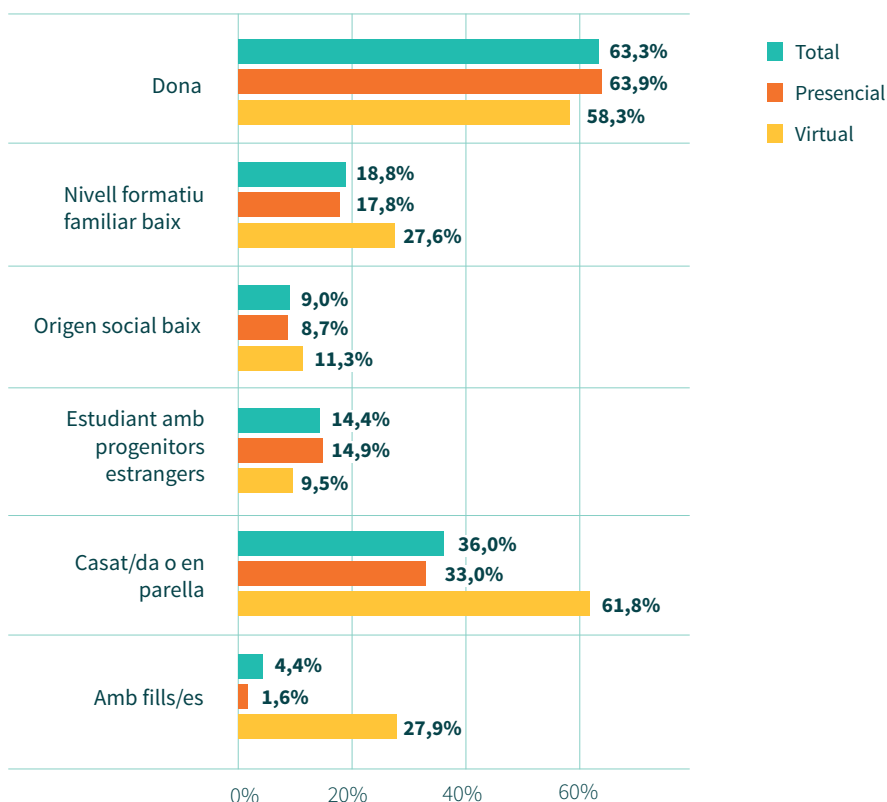
El perfil dels estudiants d'universitat virtual respon a paràmetres ben diferents. Els estudiants tenen una edat més avançada (una mitjana de 34 anys) i, encara que la presència de dones continua sent majoritària, aquesta és menor que a la universitat presencial (58,3 % de l'alumnat). Pel que fa a l'accés als estudis, es dona una major proporció d'estudiants que provenen de cicles formatius de grau superior (CFGS) (35,6 % dels estudiants). Per últim, 1 de cada 3 estudiants assegura tenir fills i més de la meitat viuen en parella (61,8 %).

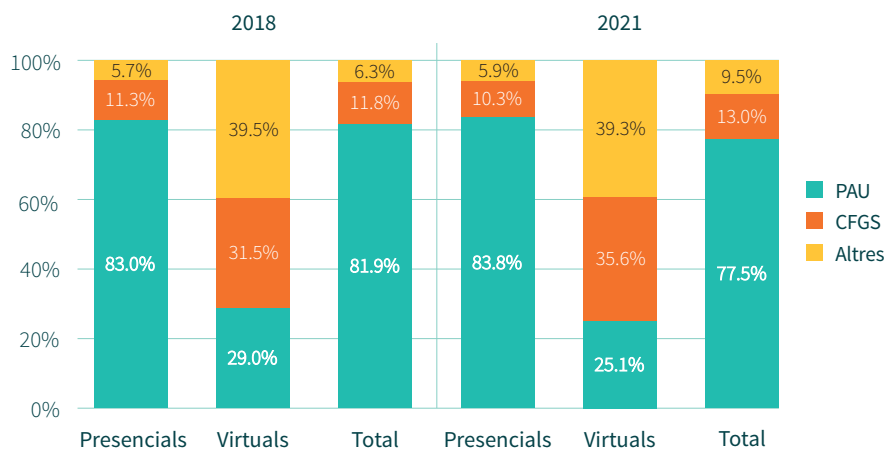
A la universitat virtual augmenta el perfil d'estudiants més grans, amb altres vies d'accés i amb responsabilitats laborals i familiars

La universitat virtual actua com a dispositiu de segona oportunitat per a perfils amb trajectòries més complexes i d'origen social més baix

Perfil social de l'estudiant segons modalitat d'ensenyament, presencial i virtual

Principals vies d'accés segons modalitat d'universitat, 2018 i 2021

05. Els estudiants continuen dedicant més temps a les classes que a l'estudi autònom

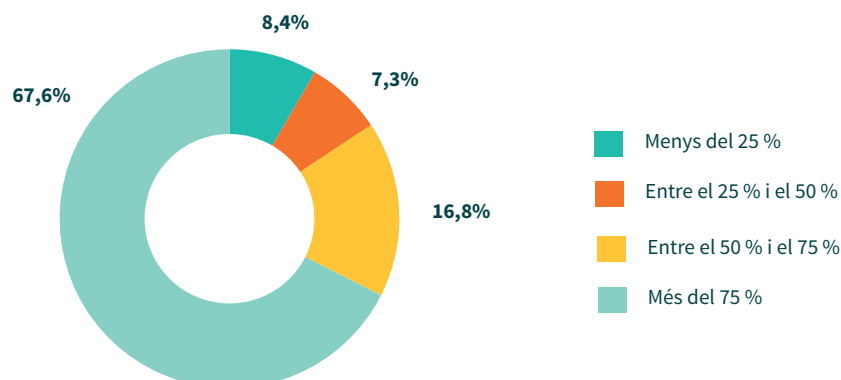
El 85 % dels estudiants assisteix regularment a classe i més de la meitat tenen dedicació exclusiva a l'estudi

Només 1 de cada 10 estudiants té una feina a temps complet, la majoria d'estudiants no treballen o ho fan ocasionalment

Una altra de les tendències confirmades a l'enquesta és l'elevada dedicació horària als estudis i, relacionat amb això, l'elevat grau d'assistència a classe de la major part de l'alumnat.

Una majoria d'estudiants (68 %) manifesten que assisteixen a més del 75 % de les classes, i només una xifra marginal ho fa a menys del 25 % de les classes. Per tant, una majoria àmplia d'estudiants (85 %) participa regularment de les sessions.

Percentatge d'assistència a classe

Compaginació estudis-treball

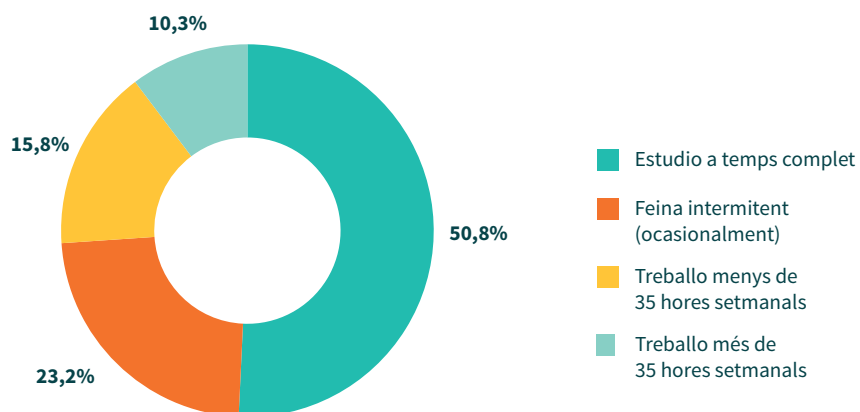
Aquesta elevada dedicació està relacionada amb el fet que la majoria d'estudiants (un 51 %) tenen dedicació exclusiva a l'estudi. Només el 26 % compaginen la feina amb els estudis de manera continuada (temps complet i temps parcial). Naturalment, aquestes dades varien molt en funció de l'edat i del tipus d'estudis: a les Ciències Socials son més freqüents els estudiants que tracten de compaginar treball i estudi que en Ciències Experimentals. Així mateix, els estudiants de classe social alta tenen un percentatge de dedicació completa als estudis més alt i un percentatge de compaginació dels estudis amb una feina d'alta dedicació més baix.

L'estudi indica que la majoria dels estudiants universitaris no treballen o bé ho fan de manera ocasional: un 51 % no treballen i un 23 % ho fan esporàdicament, dades que representen que més de la meitat dels estudiants es dediquen de forma gairebé exclusiva als estudis.

Només un 10,3 % dels estudiants treballen a temps complet. Aquesta dada ha augmentat gairebé 5 punts respecte al 2018, quan només un 5,5 % dels estudiants tenien una feina estable i continuada.

Compaginació d'estudis i feina remunerada

No obstant això, l'edat és un factor clau en la compaginació d'estudis i feina. De fet, 6 de cada 10 estudiants de més de 31 anys treballen més de 35 hores setmanals. Per tant, compatibilitzar estudis i treball és més habitual en sectors poblacionals d'edat avançada.

06. 1 de cada 4 estudiants ha patit ansietat en els 12 mesos centrals de la pandèmia

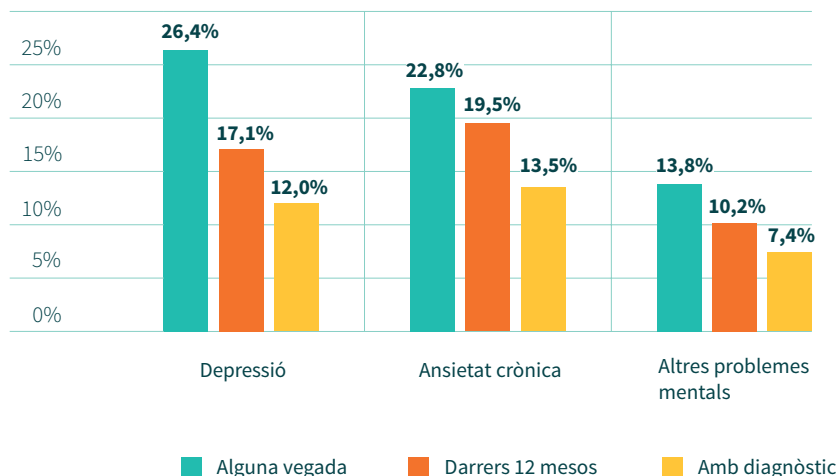
La pandèmia ha afectat notablement la salut mental dels estudiants universitaris, especialment durant el període 2020-2021

Un 22,8 % dels estudiants assegura haver patit ansietat i un 26,4 % declara haver patit depressió en alguna ocasió

En aquesta onada s'han incorporat per primer cop preguntes relacionades amb la salut mental i el benestar emocional

Seguint les definicions de l'Enquesta Europea de Salut, s'ha preguntat als estudiants si han patit ansietat crònica o cap altre problema de salut mental. Així mateix, en cas de resposta afirmativa, s'ha preguntat si ha sigut en els darrers dotze mesos (corresponents als mesos més durs de la pandèmia de 2020) i si han disposat d'un diagnòstic mèdic.

Prevalença de depressió, ansietat i altres problemes mentals

La conclusió clau de l'enquesta és la necessitat d'incorporar aquesta dimensió entre els aspectes que cal considerar dins la vida universitària. Que un 26,4 % dels estudiants de grau declari haver patit en alguna ocasió depressió, dels quals més de la meitat durant els dotze mesos previs a l'enquesta, és una dada prou eloqüent en aquest sentit. En el cas de l'ansietat crònica, es detecten circumstàncies diferents. Així, un 22,8 % assegura que ha patit ansietat crònica alguna vegada, però una gran majoria d'aquests declara haver-la patit en els darrers dotze mesos.

07 • La pandèmia obre la porta a la necessitat d'adoptar metodologies docents innovadores en format no presencial

Metodologies tradicionals

Classe magistral, l'avaluació final i els exàmens escrits.

Metodologies actives

Participació més considerable de l'estudiant; elements com el treball en grup, l'avaluació contínua, etc.

Metodologies innovadores

Ludificació, cursos en línia oberts i massius (MOOC), la classe inversa (flipped classroom), etc.

Un dels aspectes detectats en aquesta onada que és diferent d'onades anteriors és l'impacte que la pandèmia ha tingut sobre les metodologies docents aplicades a les universitats. En aquest sentit, les metodologies tradicionals han perdut pes, mentre que s'ha incrementat la presència de metodologies actives (una mitjana de 5,1 punts més) i les metodologies innovadores (una mitjana de 6,9 punts més).

Assignatures segons metodologies (2018 i 2021)

	Tradicionals	Actives	Innovadores
Any 2018	59,8%	34,0%	5,3%
Any 2021	48,4%	39,4%	12,2%

En paral·lel, es constata que ha disminuït la valoració dels estudiants de la majoria d'activitats acadèmiques, tant les que tenen per objectiu l'aprenentatge (classes magistrals, exercicis, pràctiques, etc..) com les enfocades a l'avaluació (exàmens, treballs...). Atribuïm aquesta menor valoració a les conseqüències de la pandèmia.

Relacionat amb l'anterior, quan s'ha preguntat als estudiants sobre les dificultats generades per l'aprenentatge a distància derivat de la pandèmia, mostren com les dificultats més sentides són el fet de no veure presencialment el professorat i companys i companyes. I, en canvi, les menys sentides són la manca d'habilitats tecnològiques, l'espai físic per a l'estudi i l'equipament per accedir amb prou qualitat al sistema.

L'ensenyament a distància derivat de la pandèmia ha posat de manifest la necessitat de nous mecanismes tecnològics i digitals que reforcen l'aprenentatge

Les metodologies d'ensenyament tradicionals perden pes en benefici de metodologies innovadores en format no presencial

Dificultats generades per l'aprenentatge a distància durant el primer semestre del curs 20-21

	Ciències	Socials i Jurídiques	Enginyeries	Humanitats	Salut	Total
TEM	6,6	6,1	6,3	6,5	6,3	6,3
ORG	6,5	6,6	6,4	6,5	6,9	6,6
HOR	6,1	5,7	5,9	6,2	5,9	5,9
TRE	6,9	6,7	6,6	6,7	6,9	6,7
EQU	3,4	3,4	3,3	3,8	3,5	3,4
TEC	2,0	1,9	1,8	2,1	2,1	2,0
ESP	3,5	3,3	3,3	3,8	3,4	3,4
PRO	7,2	7,1	6,6	7,4	7,2	7,0
COM	5,9	5,8	5,6	5,7	5,9	5,8
EST	8,7	8,2	8,0	8,3	8,6	8,3

Les possibles dificultats incloses en l'enquesta per a la seva valoració són:

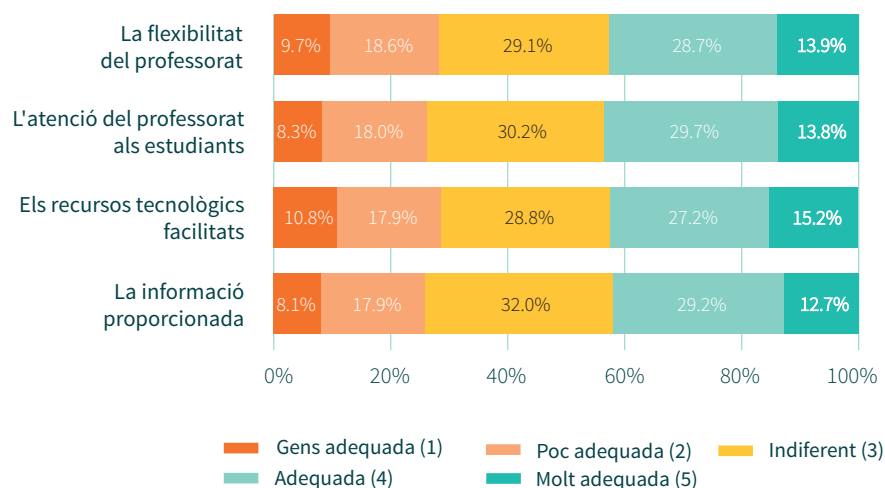
TEM	Autoregulació de temps de dedicació
ORG	Entendre l'organització de les assignatures
HOR	Conciliació de l'estudi amb la vida familiar i laboral
TRE	Càrrega de treball
EQU	Equipament per accés amb prou qualitat
TEC	Habilitats tecnològiques
ESP	Espai físic per a l'estudi
PRO	No veure presencialment el professorat
COM	Comunicació amb professorat
EST	No veure presencialment companys i companyes

08. Els estudiants valoren positivament la reacció de les universitats a l'emergència derivada de la pandèmia

Finalment, destaca també la valoració positiva, en general, que en fan els estudiants de com les universitats han reaccionat a l'emergència derivada de la covid-19. En aquest cas s'ha preguntat per 4 aspectes: la informació proporcionada, els recursos tecnològics facilitats, l'atenció del professorat als estudiants, i la flexibilitat del professorat, i es detecten poques diferències.

Resposta de la universitat durant el primer quadrimestre del curs 2020-2021 davant la pandèmia

- 4 de cada 10 estudiants fa una valoració positiva de la resposta de la seva universitat durant el primer quadrimestre del curs 20/21, una proporció que s'incrementa lleugerament quan ens referim a l'atenció del professorat als estudiants.
- 3 de cada 10 estudiants es mantenen en una posició neutral, cosa que afecta més l'avaluació de la informació proporcionada.
- Menys de 3 de cada 10 estudiants considera poc adequada la resposta de la universitat davant les esmentades circumstàncies, especialment pel que fa als recursos tecnològics, que és l'aspecte pitjor valorat.

09. Propostes de política universitària

-
- A** L'objectiu d'intervenció política exigeix **oferir alternatives al finançament familiar per assegurar l'accés als estudis universitaris als grups socials menys afavorits** que compensin el cost d'oportunitat d'estudiar (**beques, beques-salari, residències estudiantils per estudiants de menys recursos...**). Es tracta, doncs, de **cercar l'equitat en l'accés als estudis** universitaris.
-
- B** Cal treballar la **introducció d'elements de flexibilitat en els itineraris curriculars** que **facilitin l'accés als estudis universitaris a aquells estudiants de perfils menys convencionals** (estudiants de més edat, que treballen, amb responsabilitats familiars...) i **afavorir la prolongació dels estudis** al llarg de la vida.
-
- C** En matèria de **gènere**, cal seguir treballant per **atreure talent femení a les àrees tecnològiques i científiques**, per a **aturar l'increment de la bretxa digital de gènere i assolir la igualtat en totes les titulacions**.
-
- D** És **imprescindible analitzar les percepcions de l'alumnat pel que fa a la resposta de les universitats davant la pandèmia** en termes d'informació, d'adequació de les tecnologies, d'atenció i de flexibilitat del professorat, per tal de prioritzar actuacions en aquest tipus de situacions d'emergència.
-
- E** Un aspecte fonamental d'ara endavant serà realitzar un **seguiment de com evoluciona la problemàtica de la salut mental** i aprofitar l'experiència viscuda per generar **serveis d'atenció a l'alumnat**.
-
- F** La **pandèmia** també ha posat en relleu la necessitat de **replantejar el model d'estudis** a les universitats. Es considera necessari **revisar què és allò que es pot fer millor amb menys presencialitat**, i que és allò que sí que **requereix presencialitat**.
-
- G** En aquest sentit, cal **ampliar la formació del professorat universitari** en relació amb la diversitat de **metodologies i l'ús de les tecnologies digitals** en els processos d'ensenyament i aprenentatge.
-
- H** De manera paral·lela, **cal reforçar els processos de renovació metodològica** per avançar cap a un **aprenentatge més significatiu i adaptat al perfil dels estudiants i les especificitats** de cada àmbit i titulació.
-
- I** Finalment, es considera necessari **fomentar la implicació i participació dels estudiants en els òrgans institucionals per millorar la seva experiència en l'àmbit universitari**.

Equip de treball

Direcció tècnica

La direcció tècnica correspon a l'Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari a Catalunya (AQU Catalunya):

Anna Prades Nebot, cap de l'Àrea d'Internacionalització i Generació del Coneixement d'AQU Catalunya.

Daniel Torrents Vila, gestor de projectes de l'Àrea d'Internacionalització i Generació del Coneixement d'AQU Catalunya.

Equip de recerca

Montserrat Casalprim Ramonet, directora del Centre d'Estudis Virtuals i d'Extensió Universitària, professora d'Economia i investigadora del GRIE (Grup de Recerca Interdisciplinari en Educació) de la Universitat d'Andorra.

Betlem Sabrià Bernadó, professora de Matemàtiques i investigadora del GRIE (Grup de Recerca Interdisciplinari en Educació) de la Universitat d'Andorra.

Ingrid Noguera Fructuoso, professora lectora Serra Húnter al Departament de Teories de l'Educació i Pedagogia Social de la Universitat Autònoma de Barcelona.

Helena Troiano i Gomà, sociòloga de l'educació, especialitzada en temes d'educació superior, doctora en Sociologia i professora del Departament de Sociologia de la Universitat Autònoma de Barcelona.

Lídia Daza Pérez, doctora en Sociologia i professora del Departament de Mètodes d'Investigació i Diagnòstic en Educació de la Universitat de Barcelona.

Albert Sánchez-Gelabert, sociòleg de l'educació i investigador a la Universitat Autònoma de Barcelona i a la Universitat Oberta de Catalunya.

Direcció científica

Antonio Ariño Villarroya, catedràtic de Sociologia de la Universitat de València.

Ramon Llopis Goig, catedràtic de Sociologia de la Universitat de València.

Miquel Martínez Martín, catedràtic de Teoria de l'Educació de la Universitat de Barcelona.

Ernest Pons Fanals, professor titular d'Economia de la Universitat de Barcelona.

Direcció executiva

Ignasi Casadesús i Olucha, secretari executiu de la Xarxa Vives d'Universitats.

Maria Teresa Albero Francés, cap de projectes de la Xarxa Vives d'Universitats.

Enric Sendra Duro, cap de comunicació de la Xarxa Vives d'Universitats.

Grisela Soto Personat, tècnica d'activitats de la Xarxa Vives d'Universitats.

Marina Elias Andreu, doctora en Sociologia de la Universitat Autònoma de Barcelona i professora i investigadora del Departament de Sociologia de la Universitat de Barcelona.

Mercedes Torrado Fonseca, professora titular del Departament de Mètodes d'Investigació i Diagnòstic en Educació i coordinadora de l'Equip de Recerca TRALS (Transicions acadèmiques i laborals) de la Universitat de Barcelona.

Pilar Figuera Gazo, professora titular del Departament de Mètodes d'Investigació i Diagnòstic en Educació i membre de l'Equip de Recerca TRALS (Transicions acadèmiques i laborals) de la Universitat de Barcelona.

Fidel Molina Luque, catedràtic de Sociologia, IP del Grup Consolidat GESEC (Grup d'Estudis Societat, Salut, Educació i Cultura), director de l'INDEST (Institut de Desenvolupament Social i Territorial) de la Universitat de Lleida.

Luis Ortiz Gervasi, professor agregat del Departament de Ciències Polítiques i Socials de la Universitat Pompeu Fabra.

Inés Soler Julve, tècnica d'Igualtat a la Unitat d'Igualtat de la Universitat de València, doctora en Sociologia i màster en Gènere i Polítiques d'Igualtat.

Xarxa Vives d'universitats

Universitat Abat Oliba CEU. Universitat d'Alacant. Universitat d'Andorra. Universitat Autònoma de Barcelona. Universitat de Barcelona. Universitat de Girona. Universitat de les Illes Balears. Universitat Internacional de Catalunya. Universitat Jaume I. Universitat de Lleida. Universitat Miguel Hernández d'Elx. Universitat Oberta de Catalunya. Universitat de Perpinyà Via Domitia. Universitat Politècnica de Catalunya. Universitat Politècnica de València. Universitat Pompeu Fabra. Universitat Ramon Llull. Universitat Rovira i Virgili. Universitat de Sàsser. Universitat de València. Universitat de Vic · Universitat Central de Catalunya.

Direcció tècnica:

Amb el suport de:

**Generalitat
de Catalunya**

AGÈNCIA VALENCIANA
D'AVALUACIÓ I PROSPECTIVA

AGÈNCIA DE QUALITAT
DE L'ENSENYAMENT SUPERIOR
D'ANDORRA